

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSO Dariusz Mizera
Protokolant	Roksana Barbet-Strzelecka

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. J. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie , odszkodowanie , rentę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. J. (1) kwotę 180.000 zł (sto osiemdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami

a/ od kwoty 100.000 zł (sto tysięcy złotych) od dnia 1 grudnia 2011r. do dnia zapłaty ;

b/ od kwoty 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych) od dnia 4 lutego 2012r. do dnia zapłaty ;

c/ od kwoty 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 6 września 2013r. do dnia zapłaty ;

2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. J. (1) kwotę 51.585,00 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy pięćset osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów opieki z ustawowymi odsetkami :

a/ od kwoty 6.367,50 zł (sześć tysięcy trzysta sześćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 1 grudnia 2011r. do dnia zapłaty;

b/ od kwoty 7.830,00 zł (siedem tysięcy osiemset trzydzieści złotych) od dnia 4 lutego 2012r. do dnia zapłaty ;

c/ od kwoty 37.387,50 zł (trzydzieści siedem tysięcy trzysta osiemdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 6 września 2013r. do dnia zapłaty;

3. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. J. (1) kwotę 4.095,88 zł (cztery tysiące dziewięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów leczenia i transportu z ustawowymi odsetkami od dnia 6 września 2013r. do dnia zapłaty;

4. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. J. (1) kwotę 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) miesięcznie renty z tytułu zwiększonych potrzeb poczynając od 1 sierpnia 2013r. płatną miesięcznie do 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności;

5. oddala powództwo w pozostałym zakresie ;

6. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. J. (1) kwotę 7.564,40 zł (siedem tysięcy pięćset sześćdziesiąt cztery złote czterdzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania ,

7. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 816,00 zł (osiemset szesnaście złotych) tytułem nieuiszczonych wydatków obciążających pozwanego poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

8. nakazuje ściągnąć od powódki A. J. (1) z zasądzonych w pkt 1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 204,00 zł (dwieście cztery złote) tytułem nieuiszczonych wydatków obciążających powódkę poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 460/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 marca 2012r. pełnomocnik powódki A. J. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami od dnia 1 grudnia 2011r. do dnia zapłaty , kwoty 11.924,90 zł tytułem odszkodowania z odsetkami od kwoty 8.077,50 od dnia 1 grudnia 2011r. do dnia zapłaty, a od kwoty 3.847,40 zł od dnia 10 lutego 2012r. do dnia zapłaty oraz kwoty 2.238 zł tytułem renty na zwiększone potrzeby poczynając od 1 marca 2012r. Domagał się także ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku które mogą się u powódki ujawnić w przyszłości.

W uzasadnieniu pozwu wskazał , iż w wyniku wypadku drogowego powódka doznała obrażeń ciała i znalazła się w szpitalu. W toku likwidacji szkody pozwany wypłacił powódce 20.000 zł zadośćuczynienia , kwotę 1.598 zł tytułem kosztów opieki i poniesionych kosztów leczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwana instytucja ubezpieczeniowa wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów.

W piśmie procesowym z dnia 15 lipca 2013r. pełnomocnik powódki rozszerzył pozew wnosząc ostatecznie o zasądzenie na rzecz powódki

1. kwoty 230.000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami:

- od kwoty 100.000 zł od 1 grudnia 2011r. ,

- od kwoty 60.000 zł od dnia 1 lutego 2012r. i

- od kwoty 70.000 zł od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego pozew.

2. kwoty 58.679,06 zł tytułem kosztów opieki i pomocy za okres od 6.10.2011r. do 31.07.2013r. z odsetkami

- od kwoty 8.077,50 zł od dnia 1 grudnia 2011r.

- od kwoty 13.944 zł od dnia 1 lutego 2012r.

- od kwoty 36.657,56 zł od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego pozew,

3. kwoty 1.637,29 zł tytułem miesięcznej renty poczynając od 1 sierpnia 2013r.

4. ustalenia odpowiedzialności pozwanego za przyszłe skutki wypadku.

Pozwany w piśmie z dnia 24.09.2013r. zakwestionował wszystkie te roszczenia wnosząc o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.09.2011r. powódka A. J. (1) jechała rowerem . Dojeżdżając od skrzyżowania ulicy (...) z ul. (...) w T. zeszła z roweru i zatrzymała się . W pewnym momencie kierujący samochodem F. (...) K. Z. nie stosując się do znaku drogowego wjechał na skrzyżowanie i doprowadził do zderzenia z samochodem marki O. (...) w następstwie czego zjechał na lewa stronę i potracił powódkę. K. Z. posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Dowód: -zeznania powódki A. J. k. 38odw, k. 299 /00:04:37- 00:10:32/

- zaświadczenie k.8

Powódka w wyniku wypadku doznała urazu wielonarządowego głównie kończyn dolnych , barku i głowy , złamania trzonu kości ramiennej lewej z porażeniem nerwu promieniowego , złamania kostki bocznej lewego podudzia , złamania odcinka dalszego kości podudzia prawego typu PILON , stłuczenia twarzy z krwiakami okularowymi powiek . Na Oddziale (...) Urazowo Ortopedycznej (...) Centrum (...) przebywała w okresie 13.09.2011r. do 06.10.2011r. W dniu 15.09.2011r. przeszła zabieg operacyjny. Z punktu widzenia ortopedycznego powódka doznała 57% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu . Cierpienie powódki były znacznego stopnia co było spowodowane przede wszystkim wielodolamowym złamaniem wielomiejscowym kończyn dolnych na poziomie stawu skokowego lewego spowodowało to ciężkim charakterem obrażeń i czyniły te obrażenia z powódki osobę bezradną przez wiele miesięcy.

Przez pierwsze 3 miesiące powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 10 godzin dziennie przez kolejne 3 miesiące wymagała czasowej opieki po ok. 8 godzin dziennie , przez kolejny okres do 25.10.2012r. potrzebowała opieki ok. 6 godzin dziennie , a od 25.10.2012r. przez przynajmniej 3 godziny dziennie. Miesięczny koszt leczenia powódki to kwota około 100 zł.

Dowód: - opinia biegłego ortopedy k. 58-60 , 245-246

- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 11-12

Po raz kolejny powódka przebywała w szpitalu na Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej w okresie 6.08.2012r. -10.08.2012r. z rozpoznaniem m.in. zaburzenia zrostu kostnego po złamaniu otwartym dalszego końca kości podudzia prawego .

Dowód: - karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 197

Na mocy orzeczenia z dnia 31.10.2012r. (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w T. powódka została na stałe zaliczona do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dowód: - orzeczenie z 31.10.2012r. k. 255

Z punktu widzenia psychologicznego u powódki stwierdzono przewlekłe i głębokie zaburzenia adaptacyjne pozostające w związku z wypadkiem zaburzające jej funkcjonowanie psychospołeczne. Zakres zmian w psychice powódki spowodował istotne utrudnienie i ograniczenia związane z efektywnością radzenia sobie z bieżącymi problemami życiowymi oraz istotnie zakłóciły realizację planów życiowych. Zaburzenia emocjonalne stwierdzone u powódki będą wymagać i wymagają zarówno wsparcia psychologicznego jak i opieki psychiatrycznej . Powódka doznała w związku z tym 5 % uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia psychiatrycznego .

Dowód: - opinia biegłego psychologa k. 93-95

- opinia biegłego psychiatry k. 107-109

W wyniku wypadku u powódki powstała zakrzepica żył głębokich prawej kończyny dolnej. Koszt leczenia tego schorzenia to miesięcznie około 40 zł . W wyniku tego schorzenia powódka doznała 15% uszczerbku na zdrowiu.

Dowód: - opinia biegłego chirurga naczyniowego k.164-167

W wypadku powódka ponadto doznała także pourazowego porażenia nerwu promieniowego lewego dającego 5 % uszczerbek na zdrowiu . Leczenie rehabilitacyjne spowodowało częściowy powrót funkcji ruchowych kończyny górnej lewej. Oprócz kończyny górnej lewej występują u powódki zaburzenia dotyku na przedramieniu i ręce lewej.

Dowód: - opinia biegłego neurologa k. 193-195

Powódka przed wypadkiem prowadziła aktywny tryb życia , była osobą energiczną . Mimo swojego wieku bez problemów poruszała się rowerem . Była osobą zdrową. Obecnie ma problem z poruszeniem się, porusza się na wózku z pomocą innej osoby, przy zwykłych czynnościach życia codziennego potrzebuje pomocy . Jest zniechęcona i rozgoryczona.

Dowód: - zeznania świadka E. K. k.37odw.-38

-zeznania powódki A. J. k.38odw, k. 299 /00:04:37- 00:10:32/

W związku z faktem , iż powódka nie mogła się poruszać na kontrolne wizyty lekarskie dojeżdżała transportem sanitarnym za co płaciła różne kwoty ogółem wyłożyła na ten cel kwotę 1.933,64 zł .

Dowód: - rachunki za transport sanitarny k. 152-155,231-232

Na leki w związku z leczeniem schorzeń powstałych w wyniku wypadku powódka wyłożyła ogółem 1.802,24 zł . Kwotę 360 zł wyłożyła na rehabilitację.

Dowód: -rachunki k.128-129,131-132,136,138-141,145-146,149,151,156, 228-230,238,276-280

W dniu 27 października 2011r. pełnomocnik powódki zgłosił szkodę wskazując w piśmie przewodnim , iż domaga się kwoty 120.000 zł jako zadośćuczynienia , kwoty 8.760 zł jako kosztów opieki oraz szacunkowych kosztów leczenia w kwocie 500 zł . Pozwany po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznał powódce decyzją z dnia 2 grudnia 2011r. kwotę 8.000 zł zadośćuczynienia .

Na skutek pisma precyzującego ostatecznie roszczenie skierowanego do pozwanego przez pełnomocnika powódki w dniu 4 stycznia 2012r. , pozwany zakończył postępowanie likwidacyjne przyznając powódce decyzją z dnia 31 stycznia 2012r. dodatkowo kwotę 12.000 zł zadośćuczynienia oraz kwotę 1.598,41 zł tytułem kosztów opieki i kosztów leczenia .

Dowód: - wniosek o likwidację szkody k.7-9 , decyzja z 2.12 2011r. 16,

pismo precyzujące roszczenia k.60-62, decyzja z 31.01.2012r.

k.74 akt szkodowych

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie zeznań powódki oraz zeznań świadka E. K. . Ponadto podstawą rozstrzygnięcia były niekwestionowane przez strony dokumenty złożone do akt niniejszej sprawy dokumentacja medyczna, a także opinie biegłych . Opinie te są jasne i pełne , a powstałe wątpliwości zostały wyjaśnione przez biegłego ortopedę w stopniu wystarczającym do stanowczego rozstrzygnięcia . Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu ortopedii na okoliczności wskazane przez pozwanego w ostatnim wniosku dowodowym bowiem okoliczności te na które pozwany chciałby przeprowadzić dowód są całkowicie zbędne dla rozstrzygnięcia . Nawet gdyby założyć, iż w pewnym zakresie odpowiedzialność za prawidłową operację na złamaniu typu PILON odpowiada po części szpital to i tak w myśl art. 441§1 k.c. z uwagi na solidarną odpowiedzialność osób odpowiadających za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym w niniejszym postępowaniu okoliczność ta nie ma żadnego znaczenia . Skoro powód może wytoczyć powództwo tylko przeciwko jednemu ze współdłużników

solidarnych, nie ma zatem żadnych racjonalnych powodów aby w niniejszym postępowaniu przesądzać kwestie które dla niniejszego rozstrzygnięcia są całkowicie zbędne.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Powództwo w znacznej części jest zasadne.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152 ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy (art. 36 ustawy).

Strona pozwana nie kwestionowała swojej legitymacji procesowej przyjęła co do zasady odpowiedzialność za poniesioną przez powódkę szkodę i w toku postępowania likwidacyjnego wypłaciła powódce 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz nieco ponad 1500 zł odszkodowania.

Podstawą prawną roszczenia powódki będzie zatem art. 436 k.c. w zw. z w/w przepisami oraz przepisy kodeksu cywilnego powołane poniżej.

Kwestię zadośćuczynienia normuje przepis art. 445 § 1 k.c. stanowi on, że Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Jaka jest to suma – zależy to od oceny konkretnego przypadku w granicach swobodnej oceny Sądu.

Sąd Najwyższy ujmuje to następująco ...”pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazany przez kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość...” (wyrok SN z 22 kwietnia 1985r. II CR 94/85).

Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 15 lipca 1977r. w sprawie IVCR 266/77 ...” zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny, w związku z tym winno być stosowne do doznanej krzywdy oraz uwzględniać wszystkie zachodzące okoliczności, w szczególności winny być wzięte pod uwagę takie okoliczności jak nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałe następstwa zdarzenia.

Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 18 grudnia 1975r. w sprawie ICR 862/75 ...”przy określeniu wysokości zadośćuczynienia podstawowe znaczenie ma stopień natężenia krzywdy, a więc cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych. Decyduje więc rodzaj, charakter cierpień fizycznych doznanych przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia...”

Najtrafniej istotę zagadnienia ujmuje Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 03 listopada 1994r. w sprawie III APr 43/94...” zadośćuczynienie winno uwzględniać doznaną krzywdę poszkodowanego, na którą składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych przeżyciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi...” (OSA 1995/5/41).

Reasumując można stwierdzić, że określając wysokość zadośćuczynienia, Sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywane operacje, leczenie sanatoryjne itp.), trwałość

skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpecenie, bezradność życiową, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest kalectwo dla osoby młodszej), niemożność wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej, artystycznej, zawarcia związku małżeńskiego, posiadania dzieci, utratę kontaktów towarzyskich, możliwości atrakcyjnych wyjazdów, wycieczek, chodzenia do teatru, kina, na plażę itp., a także przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody (art. 362 k.c.). Wysoki stopień winy sprawcy szkody powinien z reguły wpływać na podwyższenie zadośćuczynienia.

Powyższe poglądy w całości podziela Sąd meriti. Zasadzając zadośćuczynienie w wysokości 180.000 zł Sąd miał na względzie z jednej strony pobyty powódki w szpitalu, konieczność poddania się przez powódkę zabiegom operacyjnym. Dolegliwości bólowe, które towarzyszyły jej w dużym nasileniu w pierwszym okresie i towarzyszą jej do chwili obecnej. Wypadek okazał się bardzo dotkliwy dla powódki która nie może chodzić musi być zdana na łaskę swoich bliskich. Powódka przed wypadkiem w sposób aktywny spędzała swój wolny czas często jeżdżąc rowerem z czym mimo swojego wieku nie miała najmniejszych problemów. Po wypadku powódka stała się zrezygnowana, cierpiała z pewnością nie odzyska już pełnej sprawności. Stopień cierpienia u powódki zwłaszcza w pierwszym okresie po wypadku był znaczny, powódka była załamana gdyż jako osoba aktywna z dnia na dzień stała się osobą zdaną na łaskę swoich najbliższych. Po wyjściu ze szpitala nie mogła się poruszać co było dla niej szczególnie bolesne jako osoby która aktywnie spędzała swój wolny czas. Do tego dochodzi zakrzepica żył która także ogranicza powódkę i wymaga leczenia. Powódka co prawda jest osobą w podeszłym wieku jednakże - na co zwrócono już uwagę - przed wypadkiem była sprawna i zdrowa do lekarza chodziła jak zeznała sporadycznie i to na wizyty kontrolne. Na skutek wypadku natomiast doznała aż 82% uszczerbku na zdrowiu. Jest niewątpliwym, że powódka nigdy już nie odzyska pełnej sprawności i do śmierci pozostanie osobą niepełnosprawną.

Wszystkie te okoliczności nie pozostają bez wpływu na wysokość zasądzonego zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu zasądzona kwota zadośćuczynienia przy uwzględnieniu kwoty już wypłaconej tj. 20.000 zł uwzględnia wszystkie okoliczności sprawy i z pewnością osiągnie swój cel w postaci złagodzenia doznanej przez poszkodowaną krzywdy i przynajmniej w jakiejś mierze zrekompensuje jej cierpienia, a z pewnością nie jest w świetle powyższych rozważań nadmierna. Zadośćuczynienie jest zatem w pełni adekwatne do rozmiaru szkody i cierpienia jakich doznała powódka na skutek wypadku.

Odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia Sąd zasądził na podstawie art. 481§ 1 k.c. w zw. z art. 14 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152 ze zm.) mając na uwadze, iż we wniosku o likwidację szkody wskazano żądane zadośćuczynienie w wysokości 120.000 zł z czego ostatecznie wypłacono 20.000 zł dlatego też pozwany pozostaje w zwłoce z zapłatą kwoty 100.000 zł poczynając od dnia 1 grudnia 2011r. / wniosek o likwidację szkody wpłynął do ubezpieczyciela w dniu 31.10.2011r. / , żądanie zadośćuczynienia zostało następnie rozszerzone w piśmie które do ubezpieczyciela wpłynęło 4.01.2012r. do kwoty 180.000 zł dlatego też od pozostałej kwoty 60.000 zł odsetki należą się będąc powódce poczynając od 4 lutego 2012r., z kolei odsetki od kwoty 20.000 zł Sąd zasądził poczynając od 6 września 2013r. tj. od dnia doręczenia pisma rozszerzającego pozew w część dotyczącą zadośćuczynienia do kwoty 230.000 zł.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W myśl § 2 w/w przepisu jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Pełnomocnik powódki domagając się odszkodowania w kwocie 58.679,06 zł i kwoty 5.383,61 zł wskazał, iż na to odszkodowanie składają się przede wszystkim koszty pomocy powódce przez osoby trzecie w okresie w którym powódka była unieruchomiona w związku z wypadkiem, koszty dojazdów, leków, wizyt lekarskich. Żądanie takie nosi raczej cechy renty z tytułu zwiększonych potrzeb na co wskazuje uzasadnienie tego żądania.

Renta z tytułu zwiększonych potrzeb ma na celu wynagrodzenie szkody polegającej na konieczności stałych wydatków. Wydatkami uzasadniającymi przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb są ponoszone stałe koszty leczenia (koszty leków), specjalnej opieki lekarskiej, konieczność ponoszenia kosztów stałych zabiegów rehabilitacyjnych, specjalnego odżywiania koszty innej opieki i pomocy. Analizując sytuację powódki pod kątem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb (żądanej przez pełnomocnika odszkodowania) stwierdzić należy, iż zostało ono wykazane w toczącym się postępowaniu.

Za zgłoszone żądanie odszkodowawcze składają się następujące składniki:

1. **koszt pomocy osób trzecich** – powódka jak wynika z opinii biegłego ortopedy wymagała po wypadku przez pierwsze 90 dni tj. do 13.12.2011r. pomocy osób trzecich przez przynajmniej 10 godzin dziennie przy czym przez ten pierwszy okres powódka przez 30 dni przebywała w szpitalu gdzie miała świadczoną pomoc, w efekcie pomoc osób trzecich w pierwszym okresie tj. do 13.12.2011r. dotyczy jedynie 60 dni (co daje 60 dni x 10h = 600 h), przez kolejne 3 miesiące tj. do 13.03.2012r. powódka wymagała pomocy przez okres po 8 godzin dziennie (co daje 90 dni x 8h = 720 h), w następnym okresie tj. od 13 marca 2012r. do 26 października 2012r. wymagała pomocy przez okres przynajmniej 6 godzin dziennie (co daje 226 dni x 6h = (...), natomiast od 26.10.2012r. do 31.07.2013r. i nadal wymaga pomocy przez okres co najmniej 3 godziny dziennie (co daje 261 dni x 3h = 783 h). Łącznie zatem powódka po wypadku do 1 sierpnia 2013r. z uwagi na ograniczenia swojej sprawności wymagała pomocy łącznie przez 3.459 godzin. Mając na uwadze, iż 1 godzina specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez MOPS w T. wynosiła ok. 15 zł łącznie zatem koszt pomocy osób trzecich dla powódki wynosił 51.585 zł i taką też kwotę Sąd zasądził przy uwzględnieniu kwoty wypłaconej na etapie postępowania likwidacyjnego. Na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124 poz. 1152 ze zm.) Sąd orzekł o odsetkach mając na uwadze powstałe w poszczególnych okresach i następnie zgłoszone do likwidacji roszczenia. W pierwszym okresie koszty opieki zostały zgłoszone do kwoty 8.760 zł, zostały one uregulowane do kwoty 682,50 zł, a do zapłaty pozostała za pierwszy okres do 1 grudnia 2011r. kwota 6.367,50 zł i odsetki od tej kwoty Sąd zasądził poczynając od dnia 1 grudnia 2011r., odsetki od dalszej kwoty 7.830 zł zostały zasądzone poczynając od 4 lutego 2012r. jeśli zaś chodzi o pozostałość kwoty to w tym zakresie zasądzono odsetki od dnia doręczenia stronie pozwanej pisma precyzującego ostatecznie pozew.

2. **koszty dojazdu** - powódka ponadto była wielokrotnie dowożona na wizyty lekarskie na terenie T. korzystając z płatnego transportu sanitarnego za co płaciła kwoty widniejące na fakturach. Ogółem za dojazdy powódki na wizyty lekarskie czy na zlecone badania powódka na podstawie faktur zawartych na kartach k.152-155,231-232 akty sprawy zapłaciła kwotę 1.933,64 zł.

3. **koszty leczenia** – na koszty te składają się koszty zakupu leków związanych ze wypadkiem na podstawie załączonych do akt sprawy faktur, koszty przeprowadzonych badań, czy też koszty zakupu balkonika które zostały poddane weryfikacji przez Sąd. Sąd dokonując weryfikacji załączonych faktur na leki uwzględnił następujące faktury: na zakup balkonika za kwotę 72 zł, koszt badania (...) za kwotę 90 zł, w całości sąd uwzględnił wydatki z faktur: z 19.04.2012r. k.129 na kwotę 50,20 zł, z 19.05.2012r. k.131 na kwotę 15,62 zł, z 25.05.2012r. k.132 na kwotę 15,80 zł, z 27.06.2012r. k.136 na kwotę 12,20 zł, z faktury z 12.10.2012r. k.138 Sąd uwzględnił jedynie wydatek na kwotę 6,90 zł, z faktury z 16.10.2012r. k.139 na kwotę 308,39 zł, z faktury z 31.10.2012r. k. 140 została uwzględniona kwota 36,90 zł, z faktury z 7.11.2012r. uwzględniono całość kwoty z faktury z 14.08.2012r. k. 145 uwzględniono kwotę 177,46 zł, z faktury z 18.08.2012r. k. 146 uwzględniono kwotę 38,73 zł, z faktury z 10.09.2012r. k. 149 uwzględniono całość kwoty, z faktury z 20.09.2012r. k.151 uwzględniono jedynie kwotę 8,90 zł, z faktury (...).06.2012r. k. 156 uwzględniono całą kwotę, podobnie jak z faktur z 27.03.2013r. k.228, 11.03.2013r. k.229, z 18.02.2013r. k. 230, z faktury z 23.11.2012r. k.238 uwzględniono kwotę 8,90 zł, z faktury z 6.02.2012r. k.276 uwzględniono całość kwoty, z faktury (...).01.2012r. k. 277 uwzględniono jedynie kwotę 6,40 zł z kolei z faktury z 12.01.2012r. k.278 uwzględniono jedynie kwotę 3,20 zł, z faktury z 30.12.2011r. k.279 uwzględniono całą kwotę. Część pozycji na fakturach i niektóre faktury w całości nie zostały przez Sąd uwzględnione bowiem obejmowały wydatki na leki na schorzenia które nie miały żadnego związku

z wypadkiem chodzi np. o leki dotyczące leczenia przeziębienia np. R., zioła , Ż. , leki kardiologiczne np. A., T. , M., D., A. , leczenia oczu np. krople N. itp.

4. koszt rehabilitacji – powódka po wyjściu ze szpitala przechodziła zabiegi rehabilitacyjne za które płaciła we własnym zakresie. Na koszty rehabilitacji składają się koszty zabiegów rehabilitacyjnych wg załączonych rachunków uwzględniono z tego tytułu rachunek za zabiegi rehabilitacyjne w kwocie 360 zł /k. 280/

Reasumując łącznie do zasądzenia na rzecz powódki pozostaje kwota 4.095,88 zł (łączna kwota z tytułu: zwrotu kosztów dojazdu /transportu sanitarnego/ tj. kwoty 1.933,64 zł , kosztów rehabilitacji 360 zł , kosztów leczenia 1.802,24 zł). Ogólnie zatem odszkodowanie należne powódce z tego tytułu zamyka się kwotą **4.095,88 zł** i taką też kwotę Sąd zasądził w pkt 3 wyroku.

Powyższe należności nie były przedmiotem rozpoznania przez pozwanego bowiem dowody poniesienia tych wydatków i same wydatki zostały poniesione już na etapie postępowania sądowego dlatego też uwzględniając fakt, iż pozwany pismo precyzujące ostatecznie pozew otrzymał w dniu 5 września 2013r. odsetki zostały zasądzone poczynając od dnia 6 września 2013r. Pozwany zdecydowaną większością rachunków i faktur już dysponował mógł zatem poddać je weryfikacji dokonując wypłaty bezspornych kwot jednakże w toku procesu żadna z faktur dokumentujących wydatki powódki nie została przez pozwanego pozytywnie zweryfikowana. W tej sytuacji w ocenie Sądu Okręgowego pozwany co do kwoty zasądzonej w pkt 3 wyroku pozostaje w zwłoce poczynając od dnia 6 września 2013r. a to na podstawie art. 481 § 1k.c. .

Dalej idące żądanie co do odszkodowania należało oddalić w pkt 5 wyroku jako bezzasadne.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty . W myśl § 2 w/w przepisu jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Renta z tytułu zwiększonych potrzeb ma na celu wynagrodzenie szkody polegającej na konieczności stałych wydatków. Wydatkami uzasadniającymi przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb są ponoszone stałe koszty leczenia (koszty leków) , specjalnej opieki lekarskiej, konieczność ponoszenia kosztów stałych zabiegów rehabilitacyjnych, specjalnego odżywiania koszty innej opieki i pomocy .

Sąd nie jest zobowiązany do zachowania drobiazgowej dokładności przy ustalaniu renty z tego tytułu i winien skorzystać w takich sytuacjach z przepisu art. 322 k.p.c. (por. A. Szpunar w: Odszkodowanie za szkodę majątkową. Szkoda na mieniu i osobie : Oficyna Wydawnicza BRANTA , Bydgoszcz 1998 s. 152 , a także Justyna Matys ,w: Szkoda na osobie - uwagi na tle art. 444 § 2 k.c. , Monitor Prawniczy z 2004r. nr 10 str. 462).

Pełnomocnik powódki jako podstawę do zasądzenia renty wskazał zwiększone potrzeby jakie ma powódka w związku ze zdarzeniem w wyniku którego doznała uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia . Nie ulega wątpliwości i wynika to z opinii biegłych powódka wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze przynajmniej 3 godzin dziennie co przy stawce w wysokości 15 zł za godzinę daje dziennie potrzeby określone na kwotę 45 zł . W skali miesiąca w ten sposób uzyskujemy kwotę 1350 zł , do tego należy dodać wydatki związane z leczeniem zakrzepicy żył które biegły chirurg naczyniowy ocenił na kwotę około 40 zł , leczenie w związku z obrażeniami ortopedycznymi na podstawie analizy dotychczas ponoszonych wydatków z tego tytułu wynikających z faktur można ocenić na kwotę 100 zł miesięcznie . W efekcie renta z tytułu zwiększonych potrzeb należna powódce poczynając od 1 sierpnia 2013r. wynosi w ocenie Sądu po 1.500 zł miesięcznie . Taką też kwotę Sąd zasądził w pkt 4 wyroku na podstawie w/w przepisów. Dalej idące powództwo w tym zakresie Sąd oddalił w pkt 5 wyroku.

Bezzasadne jest żądanie co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za przyszłe skutki wypadku. Podstawą tego żądania jest art. 189 k.p.c. Przesłanką merytoryczną powództwa o ustalenie jest interes prawny, rozumiany jako potrzeba ochrony sfery prawnej powoda, którą może uzyskać przez samo ustalenie stosunku prawnego lub prawa.

Interes prawny powódki w sprawie niniejszej w żądaniu ustalenia pozytywnego nie został przez pełnomocnika powódki w żaden sposób wykazany . Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego zawarty w uchwale z dnia 24 lutego 2009r. w sprawie III CZP 2/09 , baza L. zgodnie z tezą której powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Sąd Najwyższy w sposób bardzo przekonujący uzasadnił swoje stanowisko ale wskazał także , że wszystko zależy od konkretnego przypadku . W niniejszej sprawie uwzględniając wiek poszkodowanej trudno upatrywać interesu prawnego w żądanym ustaleniu zwłaszcza , że pełnomocnik powódki ograniczył się do jedynie do formalnego zgłoszenia takiego żądania nie uzasadniając go w żaden sposób.

Powódka wygrała sprawę w około 80% zatem pozwany winien ponieść 80% ogółu kosztów procesu . Na koszty procesu poniesione przez strony składają się wynagrodzenia pełnomocników z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości po 3617 zł od każdej ze stron łącznie jest to kwota 7234 zł, opłata od pozwu w kwocie 4940 zł , zapłacone przez powódkę zaliczki na koszt opinii biegłych w kwocie 1802,76 zł . Pozwany winien pokryć 80% tych kosztów czyli kwotę 80% z kwoty 13.976,76 zł tj. kwotę 11.181,40 zł , pokrył natomiast te koszty do kwoty 3617 zł . W tej sytuacji do zasądzenia na rzecz strony powodowej pozostaje różnica tych kwot czyli kwota 7.564,40 zł . Dlatego też na podstawie art. 100 k.p.c. należało orzec jak w pkt 6 wyroku.

Powódka w 80% wygrała sprawę , a biegłym ze Skarbu Państwa tymczasowo wypłacono na wynagrodzenie kwotę 1.020,20 zł . Dlatego też uwzględniając wynik sprawy na podstawie art.113 ust. 1 ustawy z 25 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167 poz.1398 ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 816 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych obciążających stronę pozwaną (od uwzględnionej części powództwa) oraz nakazał ściągnąć od powódki z zasądzonych roszczenia kwotę 204,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych obciążającej stronę powodową orzekając jak w pkt 7 i 8 wyroku.